

BIOGRAFIA

Leonardo va néixer el 15 d'abril de 1452 (dissabte) a les 22.30 de la nit en el poble Anchiano, Vinci poble situat a prop de Florència. Es fill il·legítim d'un ric notari florentí anomenat Piero de Vinci i de la campesina Catalina.

Aquest mateix any el seu pare es casa amb una jove de família rica anomenada Albiera.

L'any 1457 fou batejat amb el nom de Lionardo pel sacerdot Piero de Bartolomeo de Vinci. Aquest mateix any Catalina es casa amb Acattabriga de Piero del Vacca i llavors Leonardo fou a viure a casa del seu pare on vivien també els pares d'aquest.

A mitjans de la dècada de 1460 la seva família es traslladà a Florència on Leonardo va rebre la més exquisida educació d'aquesta ciutat, centre artístic e intel·lectual d'Itàlia.

En aquesta època Leonardo era elegant, persuasiu en la conversa i un extraordinari músic i improvisador.

L'any 1464 mor la seva madrastra Albiera i llavors el seu pare es casa amb Francesca.

L'any 1466 mor Francesca.

L'any 1468 mor als 96 anys el seu avi Antonio di Piero di Guido de Vinci.

L'any 1468 el seu pare fou anomenat notari de la Signoria i llavors aquest i el seu tiet Francesco lloguen en Florència una casa i estableixen les seves respectives famílies.

Aquest mateix any (1469) Leonardo entrà en el taller de Andrea Verrocchio. En aquesta època és quan Leonardo s'inicia en diverses activitats, des de la pintura fins a l'elaboració de grans projectes escultòrics en marbre i coure.

Dos anys després (1472) entra a formar part del gremi de pintors de Florència.

El 15 d'abril de 1476 es acusat de sodomia i és detingut però el van posar en llibertat el juny del mateix any.

En el 1478 Leonardo aconseguí la mestria en el gremi de pintors de Florència.

L'any 1482 es traslladà a Millán on entrà al servei de Ludovico Sforza, duc de Millán. En el 1489 comença a treballar en els estudis anatòmics.

L'any següent va organitzar festes en la Cort, dissenyant vestuaris, ornaments i jocs.

L'any 1491 va organitzar la festa del casament de Ludovico Sforza, duc de Millán, amb Beatriu d'Este.

Dos anys més tard Leonardo va visitar el llac de Como, la Valsassina, la Valtellina i la Val di Chiavenna. Es creu que acompanyava temporalment a Biaca Maria, esposa de Maximiliano, que es dirigia cap a Alemanya. El 13 de juliol d'aquest mateix any la mare de Leonardo, Caterina, fou a Millán.

L'any 1494 va fer treballs de dessecació i restauracions en la Sforzesca, la vila model dels ducs prop de Vigevano.

Es creu que a l'any següent morí la seva mare Caterina.

L'any 1496 Lucas Pacioli fou a Millán i comença la seva amistat amb Leonardo.

L'any 1498 Ludovico regala a Leonardo una vinya.

L'any 1499 Leonardo surt cap Mantua i Venècia en acompanyament de Lucas Pacioli. El març de 1500 està en Venècia i comença a treballar sobre màquines de guerra defensa i respiració sota l'aigua. L'any següent fou hoste dels Sevitas en Florència. En aquest mateix any en la Corte Vecchia va tenir l'estudi per el colós de Francesco Sforza i allà sobre les teulades va fer proves del model aeri.

L'any 1502 Leonardo passa al servei de César Borgia com arquitecte i enginyer general seguint-lo en la campanya de la Romaña.

En el 1503 ja en Florència, com membre de la comissió d'artistes encarregats de decidir sobre l'adequat emplaçament del David de Miquel Àngel Buonarroti i també exercí d'enginyer en la guerra contra Pisa.

L'any següent aconsella el lloc d'emplaçament de l'estàtua de David. En aquest mateix any mor Piero de Vinci el seu pare. L'any 1505 fa més estudis sobre el vol.

Un any després es reparteix l'herència del seu pare i Leonardo fou exclòs del repartiment. En aquest mateix any surt cap a Millán ja que fou convidat pel governador francès Carles Chauument.

Llavors fou anomenat pintor i enginyer per Lluís XII.

L'any 1508 Leonardo fou a viure a Florència en la casa de Piero Martelli on el 22 de març començà una mescla d'anotacions de matemàtiques i de física. Al setembre d'aquest mateix any es va traslladar a Millán.

El 24 de setembre de 1513 Leonardo va anar a Roma i es va allotjar en el Belvedere del Vaticà (en locals disposats i moblats a propòsit i sota la protecció de Giulano de Medeci) i es va ocupar durant 3 any fins al 1515 d'estudis matemàtics i científics.

L'any següent (1514) resideix en Roma i fa viatges a Parma a Sant Angelo a Bolònia i a Florència.

Els 7 de juliol tornà a Roma i acabà una demostració geomètrica.

En el 1517 Leonardo va acceptar l'hospitalitat que li va oferir Francesc en el castell de Cloux.

El 10 d'octubre Antoni de Beatis menciona la visita que va fer el cardenal a Leonardo. Es diu que li va atacar una paràlisi en la mà dreta i ja li costava colorejar amb la dolçor amb que ho solia fer.

El dia 23 d'abril de 1519 Leonardo va fer el testament amb la disposició de ser enterrat en l'església de Saint-Florentin en Ambroise.

Leonardo da Vinci mor el 2 de maig de 1519.

OBRES

1472 – Pinta L'Anunciació

1473 – Pinta L'àngel agenollat i El paisatge de la vall de l'Arna

- 1474** – Pinta El Baptisme de Crist
- 1478 – 1479** – Pinta el retrat femení identificat com Ginerra dei Benci.
- 1478 – 1480** – Pinta Madonna del clavell
- 1479 – Pinta la figura d'un penjat : Bernardo de Bandino Baroncelli
- 1480 – 1482** – Pinta Sant Jeroni
- 1481 – 1482** – Pinta L'adoració dels reis
- 1483 – 1493** – Pinta la primera part de la mare de Déu de les roques
- 1484** – Pinta La dama del Armiño
- 1498** – Pinta El sopar
- – **1499** – Decora amb termes vegetals i entrelaçats els Camerini, la Seletta Nera i la Sala delle Asse al castell dels Gallerani
- 1496 – 1498** – Pinta Enllaços vegetals
- 1498 – 1499** – Pinta Santa Anna la Madonnna i el Nen i San Joan
- 1498 – 1502** – Pinta Santa Anna la Madonna i el Nen amb el xai
- 1500** – Pinta el retrat d'Isabella d'Este
- 1500 – 1510** – Pinta la segona part de La mare de Déu de les roques
- 1501** – Pinta el primer esbós per Santa Anna la Verge i el Nen
- 1503 – 1506** – Pinta La batalla d'Anghirari
- 1504** – Pinta el retrat de Lisa del Giocondo(també conegut com la Monna Lisa)
- 1505** – Pinta La lluita per l'estandarte i La Leda
- 1506** – Projecta el monument funerari de Giovanni Giacomo Trivulzio
- 1508** – Pinta El cortegiano i s'ocupa principalment de treballs tècnics d'enginyeria hidràulica
- 1510 – 1513** – Pinta l'autoretrat d'ancià
- 1513 – 1516** – Pinta San Joan Baptista
- ? – Pinta Madonna amb el Nen
- ? – Pinta Madonna de la magrana
- ? – Pinta Retrat de Música

- ? – Pinta Madonna alletant al Nen
- ? – Pinta La belle Ferronnière
- ? – Pinta El metge
- ? – Pinta El Retrat d'una dona amb gandalla de perles
- ? – Pinta El Baco
- ? – Pinta el Retrat de Cecília Gallerani
- ? – Fa el monument Sforza

ÍNDIX

PÀG.

- Biografia 2
- Obres 5
- Imatges d'algunes obres 7
- Bibliografia 12

BIBLIOGRAFIA

· Enciclopedia del Arte

1ª edició: 1991

Editorial: Garzanti / Ediciones B

· Leonardo da Vinci

1ª edició

Editorial: Ediciones Daimon

· Diario privado de Leonardo da Vinci

1ª edició: 1984

Editorial: Editoria nacional S.A.

· La obra pictórica completa de Leonardo da Vinci

3ª edició

Editorial: Noguer S.A.

• **Gran enciclopedia Rialp**

Volum XIV (Languedoc – Mannheim)

Edició: 1973

Editorial: Ediciones Rialp S.A.

• **Tratado de pintura**

4ª edició

Editorial: Editora nacional S.A.

• **Leonardo da Vinci (Biografias Gandesa)**

4ª edició

Editorial: Ediciones Grijalbo S.A.

• **Leonardo**

1ª edició, octubre de 1976

Editorial: Carroggio S.A. de Ediciones

• **Gran Larouse universal**

Volum XII (iturbi – Lisboa)

Edició: 1979

Editorial: Plaza & Janés Editores S.A.

• **Gran enciclopèdia Catalana**

Volum XIII (ibero – Llar)

2ª edició: novembre 1987

1ª Reimpressió: Juliol 1988

Editorial: Enciclopèdia Catalana S.A.

• **Enciclopèdia Microsoft Encarta 98**

• **Enciclopèdia Catalana Bàsica Interactiva**

• **Enciclopèdia multimèdia de Planeta de Agostini**

• **Diccionari Català – Castellà**

Castellà – Català

Edició: 1988

Editorial de Vecchi S.A.